Støttet af:
Svineafgiftsfonden

ØKONOMISKE KONSEKVENSBEREGNINGER - DECEMBER 2018

NOTAT NR. 1842

Dette notat viser økonomiske gevinster/tab ved produktivitetsændringer for mange vigtige måleparametre udregnet i DB/enhed og med december 2019 noteringsprognosen, inkl. +/- følsomhed på noteringen 2019.

INSTITUTION: SEGES SVINEPRODUKTION

FORFATTER: MICHAEL GROES CHRISTIANSEN

UDGIVET: 21. DECEMBER 2018

Dyregruppe: Søer, smågrise, slagtegris, kødprocent afregning

Fagområde: Økonomi

Sammendrag

Dette notat viser konsekvenser af afvigende produktivitet i forhold til Den beregnede Smågrisenoterings forudsatte produktivitet. Værdien af mange produktivitetsændringer er noteringsafhængig. Derfor er der regnet med 9,88 kr./kg slagtekrop i notering +/- 1 kr./kg i 0,5 kr./kg intervaller. So-, smågrise- og slagtegrisefoder er sat til henholdsvis 1,67 kr./FEso og 2,09 og 1,66kr./FEsv i beregningerne.

Der er lavet følsomhedsberegninger på, hvor meget DB pr. enhed kan rykkes, hvis effektiviteten forbedres på bedriften med anvendte pris- og produktivitetsniveau. Udover dette er der for produktivitetstallene vist, hvad noteringsændringer betyder for nøgletallets værdifastsætning.

Notatet er suppleret med en række vejledende værdifastsætninger, som tit drøftes i svineproduktionen.

Ved ændret kødprocent ændres kødprocentafregningen sig ikke lineært, men afhænger af besætningens før-/efter-niveau. Værdien af ændret kødprocent kan også have stor betydning ved specialgriseproduktion. Dette belyses for UK-, Økologi- og Frilandsgrise-produktion i Appendiks.

Materiale og metode

Formålet er at beregne de økonomiske konsekvenser ved afvigelser i effektivitet i forhold til landsgennemsnittet. Konsekvenserne beregnes også ved forskellige noteringer.

Beregningerne er baseret på Grundlag for Den beregnede Smågrisenotering [1], samt egne beregninger. Følgende median afregningsværdi pr. kg slagtekrop er indlagt for 2019. 9,88 kr. i notering, 0,80 kr./kg i efterbetaling eller som den blev for 2017/2018. -0,15 kr./kg i standardkorrektion på grund af diverse fradrag. Nulpunktsnotering for slagtegriseproducenter er indlagt med 0,80 kr./kg i efterbetaling, men ingen kender efterbetaling for 2018/2019 endnu. Efterbetaling for 2017/2018 er brugt alene for at beregne smågriseprisen i beregnet smågrisnotering for 2018/2019

Tabellerne er beregnet på basis af de foderpriser, som er vist i tabel 1, og med de smågrisepriser, som disse foderpriser vil give i Den beregnede Smågrisenotering under vekslende noteringer.

Tabel 1. Foderpriser (indkøbt) som er brugt i analysen (2019 foderpris prognose)

Type foder	Kr./FEsv
Sofoder	1,67
Fravænningsblanding	3,70
Smågrisefoder	1,83
Vægtet smågrisefoder	2,09
Slagtegrisefoder	1,66

Der er lavet følsomhedsanalyser på +/- 2 gange 0,5 kr./kg i afregningspris til begge sider i forhold til en notering på 9,88 kr./kg i midten, som både påvirker smågrise- og slagtegriseproducenten. For de forhold, der har indflydelse på produktiviteten, fx daglig tilvækst, dødelighed og levendefødte grise, øges den økonomiske effekt med stigende/faldende notering i nominelle kroner. Der regnes i dækningsbidrag (DB) pr. enhed i tabellerne.

Øvrige forudsætninger udover foderpriser er vist i tabel 2.

Tabel 2. Diverse forudsætninger om effektivitet I beregningerne

Enhed	Produktion og produktivitet
Levendefødte pr. kuld	16,9
Døde i diegivningsperioden, %	13,5
Fravænnede grise pr. kuld	14,62
Kuld pr. årsso	2,28
Fravænnede grise pr. årsso	33,33
Spilfoderdage pr. kuld	13,1
Daglig tilvækst smågrise, gram pr. dag	451
FEsv/kg smågrise	1,86
Daglig tilvækst slagtegris, gram pr. dag	971
FEsv/kg tilvækst slagtegris	2,78

Omkostningen ved en spildfoderdag pr. kuld pr. årsso er her beregnet som en afledt effekt af faringsprocenten i en model.

Rentepåvirkning er lavet ud fra modelberegninger, hvor gennemsnitligt cirka 50 % af den investerede kapital i staldbygninger og inventar vil være tilbagebetalt. Mange besætninger vil derfor have større rentefølsomhed end beregnet her.

Kødprocentafregningsfunktion

I Appendiks er der redegjort for værdien af 1 kødprocentpoint enhedsændring. Dette er nødvendigt, fordi kødprocent-afregningen ikke er lineær i forhold til en ændring i kødprocent.

Der er regnet med følgende gældende kødprocent-maske fra Danish Crown som vist i tabel 3.

Tabel 3. Gældende Danish Crown kødprocent maske december 2018

Kødprocent	Regulering
61,1 – 65,0 %	+10 øre/procentpoint
61,0 (Basis)	0
59,0 - 60,9 %	-10 øre/procentpoint
57,0 - 58,9 %	-15 øre/procentpoint
50,0 - 56,9 %	-25 øre/procentpoint

Spredningen i kødprocent på so- og galtgriseniveau er analyseret på besætningsniveau ud fra slagtedata for en 3 måneders periode fra et slagteri. Data fra leverandør besætninger blev analyseret i en periode via udtræk på kønniveau. Kriteriet for at være med blev sat til mindst 250 so- og galtgrise leveret i perioden, således at alle CHR medtaget havde leveret mindst 500 grise.

Resultater og diskussion

Tabel 4 viser afstanden til nulpunktsnotering og indtjeningen før renter og afskrivninger (EBID) for integrerede besætninger og for de enkelte driftsgrene. Nulpunktsnoteringen er 9,88 kr./kg i notering og EBID går i nul ved en notering på 8,52 kr./kg i notering. Hvis EBID går i nul, kan det ikke betale sig at sætte grise ind i staldene.

Med det anvendte prissæt vil de fleste svineproducenter derfor være i stand til at forrente deres egenkapital samt kunne servicere noget af deres afdrag i perioden. Det skal dog bemærkes, at de senere års dårlige bytteforhold har øget rentebelastningen i forholde til anvendte model, som er en her og nu rentabilitetskalkule med aktuelle priser.

Tabel 4. Afstand til nulpunktsnotering og resultat pr. enhed (EBID) før renter og afskrivninger som funktion af Danish Crown-notering (Ifølge Den beregnede Smågrisenotering)

Afstand til indlagt notering i kr./kg		-1	-0,5	0	0,5	1
Notering	Kr./kg slagtekrop	8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
+/- afstand til nulpunktsnotering i kr./kg	Kr./kg slagtekrop	-1,10	-0,60	-0,10	0,40	0,90
Rentabilitet/gris fra løbning til slagtning	Kr./gris fra 0-113 kg	-95	-52	-9	35	78
EBID fra løbning til slagtning/kr./gris	Kr./gris fra 0-113 kg	31	74	118	161	204
EBID pr. fravænnet	Kr./7 kg gris	10	24	39	53	67
EBID pr. smågris (7-30 kg)	Kr./7-30 kg gris	5	12	19	27	34
EBID pr. slagtegris (30-111 kg)	Kr./30-113 kg gris	16	38	60	82	104

I de næste afsnit vises alle resultater opdelt i søer til og med fravænning, smågrise fra 7-30 kg og slagtegris 30-113 kg.

Søer til og med fravænning (7 kg)

De økonomiske konklusioner fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Økonomisk konsekvenstabel for søer til og 7 kg. Ny december prognose for 2019 notering

Afstand til indlagt notering i kr./kg		**-1**	**-0,5**	**0**	**0,5**	**1**
Notering: DC, kr./kg		8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		9,53	10,03	10,53	11,03	11,53
7 kg pris		181	195	209	223	237
Søer til fravænning	**+/- ændring**	**Kr. pr. årsso**	**Kr. pr. årsso**	**Kr. pr. årsso**	**Kr. pr. årsso**	**Kr. pr. årsso**
DB pr. årsso	Notering	2.256	2.729	3.202	3.675	4.148
Levendefødte grise pr. kuld*	+/-1 gris	356	384	412	440	468
Fravænnede grise pr. årsso	+/- 1 gris	181	195	209	223	237
Døde i diegivningsperioden**	+/- 5 procentpoint	304	331	358	386	413
Fravænningsvægt 1,5-7 kg***	+/- 1 kg	387	414	442	469	497
Fravænningsvægt 7-9 kg***	+/- 1 kg	287	314	342	369	397
Fravænningsvægt minus øget sofoderforbrug	+/- 1 kg	147	175	202	230	257
Spildfoderdage pr. kuld****	+/- 1 dag pr. kuld	36	39	42	45	48
Faringsprocent*****	+/- 1 procentpoint	20	22	23	25	27
Noterings uafhængige værdier						
Prisændring eget sofoder	+/÷ 0,1 kr. pr. FEsv	151	151	151	151	151
Rente	+/÷ 1 procentpoint	195	195	195	195	195

* (7 kg pris x 0,865 x 2,28)

* *(levendefødte x 0,05 x 2,28- (5,5 kg pattegrisetilvækst x 2,5 FEso/kg tilvækst) x kr./FEso)

*** værdi ifølge Den beregnede smågrisenotering dvs. kg regulering alene

**** hvert kg øget fravænningsvægt koster 2,5 FEso x kr./FEso

***** se metode

Værdi af faringsprocent og spildfoderdage er beregnet via en model, hvor resultaterne står i tabel 6.

Tabel 6. Effekt af faringsprocent på 88,5 % +/- 5 % Modellen passer på gennemsnitligt stabile faringsprocenter over en periodelængde

Faringsprocent indlagt	**83,5**	**88,5**	**93,5**	
Enhed	**Kr./årsso**	**Kr./årsso**	**Kr./årsso**	**Middel + 1 faringsprocent**
Salgsindtægt pr. årsso	6.872	7.008	7.113	24,17
Sofoder i kr. pr. årsso	2.397	2.410	2.420	2,32
KS i kr. pr. årsso	189	181	174	-1,42
DB pr. årsso	4.286	4.417	4.519	23,28
DB pr. fravænnet	130	132	133	0,24
Spildfoderdage pr. kuld	16,3	13,1	10,7	-0,55
Kuld pr. årsso	2,25	2,29	2,33	0,01
Fravænnede grise pr. årsso	32,9	33,5	34,0	0,12

Smågrise 7-30 kg

De økonomiske konklusioner for smågrise 7-30 kg fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Økonomisk konsekvenstabel for smågrise 7-30 kg. Ny december prognose for 2019 notering

Afstand til indlagt notering i kr./kg		**-1**	**-0,5**	**0**	**0,5**	**1**
Notering: DC, kr./kg		8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		9,53	10,03	10,53	11,03	11,53
Smågrisepris 7 kg	kr./gris	181	195	209	223	237
Smågrisepris 30 kg	kr./gris	322	343	364	386	407
Afgangsvægt	+/- 1 kg	5,1	5,3	5,5	5,6	5,8
Smågrise	**+/- ændring**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. Gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**
DB pr. Gris	Notering	35	42	49	57	64
Daglig tilvækst, g/dag*	451 +/- 10 gram	0,8	0,9	1,1	1,2	1,4
DB-ændring ved ændring i afgangsvægt**	+/- 1 kg	0,96	1,13	1,29	1,46	1,62
Dødelighed	+/- 1 procentpoint	2,5	2,7	2,9	3	3,2
Noterings uafhængige værdier						
FEsv pr. kg tilvækst	+/- 0,1 FEsv	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8
Prisændring eget smågrisefoder	+/- 0,1 kr. pr. FEsv	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Rente	+/- 1 procentpoint	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7

*Øget daglig tilvækst bruges til at producerede flere smågrise pr. stiplads

** korrigeret for marginalt foderforbrug

Slagtegris

De økonomiske konklusioner for slagtegris af tabel 8.

Tabel 8. Økonomisk konsekvenstabel for slagtegris fra 30 kg indsættelsesvægt til 86,5 kg slagtevægt. Ny december prognose for 2019 notering

Afstand til indlagt notering i kr./kg		**-1**	**-0,5**	**0**	**0,5**	**1**
Notering: DC, kr./kg		8,88	9,38	9,88	10,38	10,88
Afregningspris inkl. efterbetaling, kr./kg		9,53	10,03	10,53	11,03	11,53
Smågrisepris 30 kg		322	343	364	386	407
Slagtegris	**+/- ændring**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**
DB pr. gris	Notering	77	99	121	142	164
Daglig tilvækst, g/dag*	971+/- 100 g	0-7,1	0-9,1	0-11,2	0-13,2	0-15,2
Slagtevægt**	+/- 1 kg slagtevægt	2,0	2,5	3,0	3,5	4,0
Døde/kasserede	+/- 1 procentpoint	5,7	6,1	6,4	6,7	7
Noterings uafhængige værdier		**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**	**Kr. pr. gris**
FEsv pr. kg tilvækst	+/-0,1 FEsv/kg	13,8	13,8	13,8	13,8	13,8
Basisvægt	+/- 10 % afregnet til basisvægt	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Kødprocent****	+/- 1 procentpoint	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Pris ændring eget slagtegrisefoder	+/- 0,1 kr. pr. FEsv	23,0	23,0	23,0	23,0	23,0
Værdi løbende efterbetaling med 7,5 % i rente ***	+/- 1 kr./kg	3,8	3,8	3,8	3,8	3,8
Rente	+/- 1 procentpoint	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8

* producerede grise pr. stiplads ændres

** under forudsætning af, at de afregnes til basisvægt

*** slagtevægt i kg * efterbetaling i kr./kg x ejerens lånerente i % p.a. x (14 måneder/12 måneder) x 0,5

**** værdi ændring af kødprocent afhænger af niveau før og efter, se Appendiks og tabel 9

De noteringsuafhængige værdier er ret vigtige elementer for en slagtegriseproducent, da forbedringer i forhold til landsgennemsnit ikke deles med smågriseproducenter, men går lige i egen lomme.

Tabel 9. Ændring i kødprocentniveau har følgende værdier

Gns. kødprocent	Afregning Potens Funktion, øre kg	Enkeltdyr = kødprocent-maske øre/kg	Værdi i øre/kg 1 procentpoint forbedring fra før niveau	Værdiændring i kr./ slagtegrise ved 86,5 kg slagtevægt
63	18,3	20,0	9,7	8,4
62	8,6	10,0	11,4	9,9
61	-2,8	0,0	12,9	11,2
60	-15,7	-10,0	14,6	12,6
59	-30,3	-20,0	16,3	14,1
58	-46,6	-35,0	17,9	15,5
57	-64,5	-50,0	19,4	16,8
56	-83,9	-75,0		

Konklusion

Det anvendte prisleje er tæt på nulpunkt, hvilket gør producerede enheder fremfor omkostningsfokus mere interessant i denne periode.

De færreste produktivitetsmålepunkter kan stå alene, når økonomi/produktivitet skal beskrives på en bedrift, men oftest behøves kun ganske få nøgletal.

Søer

I beregningerne har hver ekstra levendefødt gris cirka 87 % chance for at blive fravænnet. Pattegrisedødeligheden er svagt faldende på landsplan, så de ekstra levendefødte bør have samme overlevelseschancer som de øvrige pattegrise.

Mange besætninger kan i forhold til de bedste reducere pattegrisedødeligheden med cirka 2,5 procentpoint til en værdi af cirka 0,5*358 kr./årsso, altså 179 kr./årsso.

I svineproduktionen må der aldrig være ensidigt fokus på kun et produktivitetsparameter. En høj faringsprocent kan købes på bekostning af flere spildfoderdage pr. kuld, hvis besætningen kun løber søer i sikker brunst. Kombinationen af en høj faringsprocent koblet sammen med få spildfoderdage pr. kuld viser, at besætningen ikke fremviser flotte produktivitetstal et sted på bekostning af et andet vigtigt nøgletal.

De vigtigste parametre i soholdet er:

- Mange fravænnede grise/farekuld
- Få spildfoderdage pr. kuld - gerne som en afledt effekt af høj faringsprocent
- En fyldt farestald med ønsket antal faringer og efterfølgende så mange diegivningsdage som muligt til pattegrisene for at øge fravænningsvægten.

Smågrise

På grund af det relativt lille tilvækstinterval fra 7 til 30 kg er ændringer i DB som følge af egne ændringer i produktivitetstal oftest små i smågrisestaldene. Omvendt laver de fleste sobesætninger mange flere smågrise end landets slagtegrisebesætninger. Små forbedringer i DB/smågris fra 7 til 30 kg til det bedre har derfor stor effekt på bedriftens bundlinje.

Slagtegris

Selv mindre produktivitetsændringer slår målt i DB/slagtegris hårdt igennem hos slagtegrise-producenter, fordi der cirka laves 83 kg levende tilvækst pr. slagtegris. Alle måleparametre er derfor vigtige, men nogle forbedringer kan måske kun opnås på bekostning af andre.

Højere kødprocent kan købes på bekostning af daglig tilvækst via mere restriktiv fodring eller via ændret fodersammensætning.

Kødprocent-afregning er ikke lineær som funktion af gennemsnitlig kødprocent. Producenter af specialgrise skal være særligt opmærksomme på øget værdi af forbedret kødprocent, specielt hvis udgangspunktet er lavt. Der henvises til Appendiks for en større udredning.

Referencer

[1]	Udesen F. (2018): Grundlag for Den beregnede Smågrisenotering - juni 2018. Notat nr. 1818, SEGES Svineproduktion.
[2]	Maribo. H. og Christiansen M.G. (2013): Økonomi i hangriseproduktion i to besætninger. Meddelelse nr. 984, Videncenter for Svineproduktion.
[3]	Pedersen A. Ø. og Holm M. (2015): Vådfoder eller tørfoder til so-, galt- og hangrise. Meddelelse nr. 1023, Videncenter for Svineproduktion.

Aktivitetsnr.: sagsnummer 1174. 7150300230 Økonomiske analyser

//TOG//

Appendiks

Kødprocent-afregningspris og formel

Den sammensatte kødprocentafregning gav et output i simulering som vist i tabel 10, som med høj præcision kunne beskrives via en andensgradsligning, her kaldet potensfunktion afregning hvori besætningens gennemsnitlige kødprocent indgår.

Øre/kg i kødprocent-afregning f(x4) = -0,8149 (x gns. kødprocent) ^{2} *+ 111,58(gns. kødprocent) - 3.776,9*

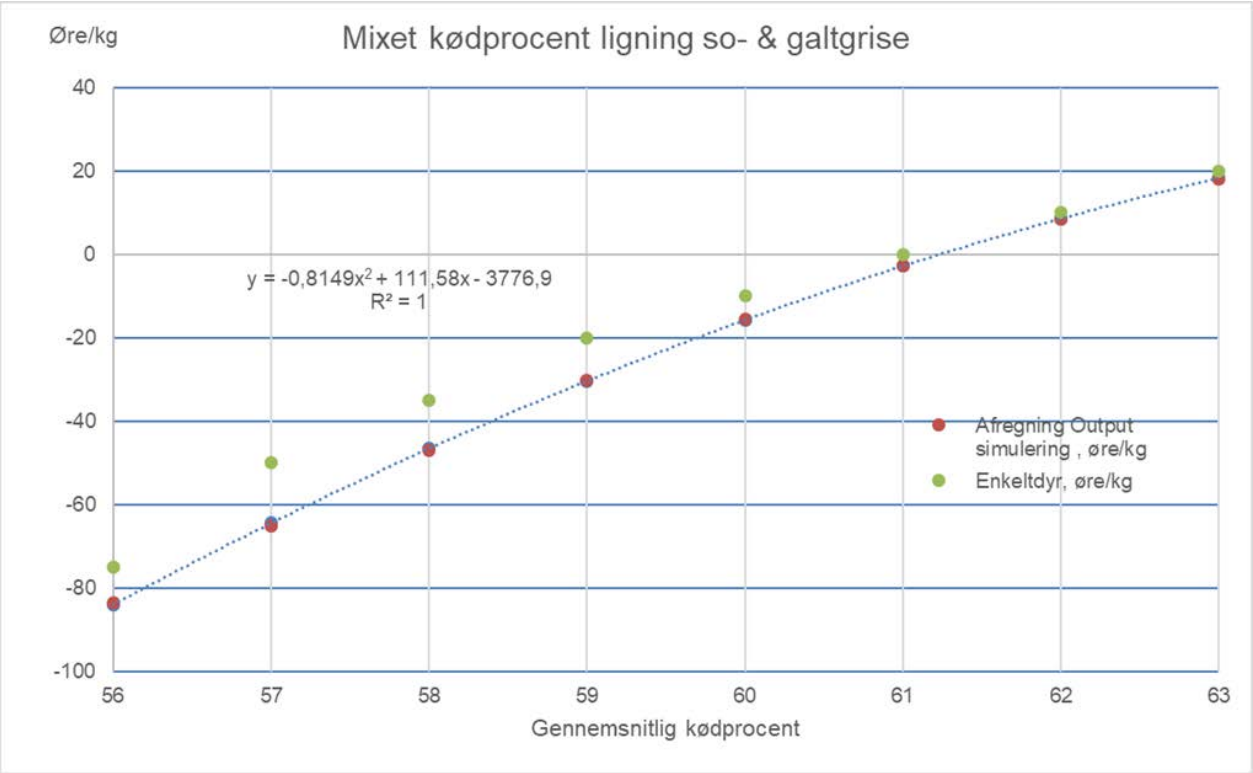
Værdien af at ændre 1 kødprocent enhed er ikke lineær. Afregningen pr. kg slagtekrop ændres 11,3 øre/kg ved at gå fra 61 til 62 %, mens den ændres 16,2 øre pr. kg ved at gå fra 58 til 59 i kødprocent.

Tabel 10. Resultater af ligninger eller kødprocentmaske i tabelform

Gns. kødprocent	Forskel sogrise/galtgrise kødprocent	Kødprocent sogrise model	Kødprocent galtgrise model	Afregning Output simulering, øre/kg	Afregning Potens Funktion, øre kg	Enkeltdyr, øre/kg
63	1,28	63,64	62,36	18,1	18,3	20,0
62	1,49	62,74	61,26	8,4	8,6	10,0
61	1,70	61,85	60,15	-2,7	-2,8	0,0
60	1,90	60,95	59,05	-15,5	-15,7	-10,0
59	2,11	60,05	57,95	-30,3	-30,3	-20,0
58	2,31	59,16	56,84	-47,0	-46,6	-35,0
57	2,52	58,26	55,74	-65,1	-64,5	-50,0
56	2,72	57,36	54,64	-83,5	-83,9	-75,0

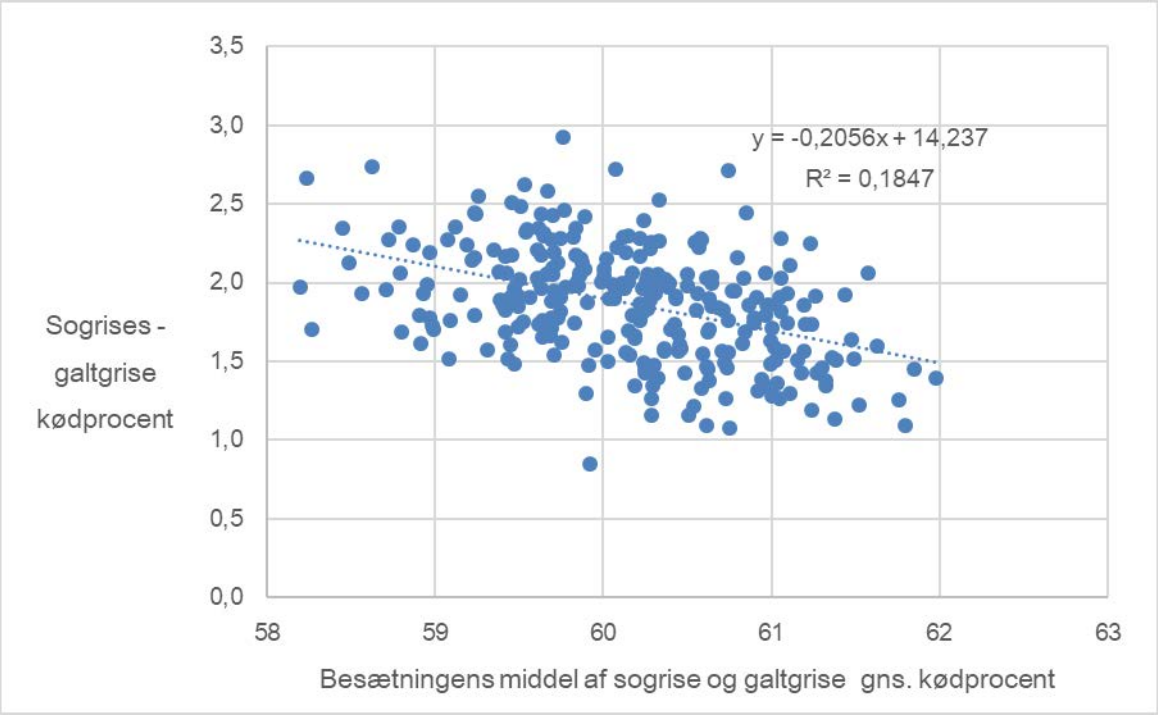
En kødprocent på 59 % i en besætning vil betyde en aflæst kødprocent-regulering på Danish Crowns kødprocent-maske på -20 øre/kg, men når der indregnes den forventede spredning og dermed en stor andel af slagtegrisene under 58 i kødprocent, så forventes en kødprocent-afregning på -30,3 øre/kg ifølge potensfunktionen. Ved 61 % i kød siger kødprocent-masken 0 øre/kg i regulering, men reelt vil 61 % i gennemsnitlig kødprocent give cirka -2,8 øre/kg i vægtfradrag pr. kg slagtekrop.

Figur 1 viser tabel 10 grafisk

Figur 1. besætnings gennemsnitlige kødprocent (halv sogrise-galtgrise) og forventet kødprocentafregning i øre/kg slagtekrop.

I figur 2 vises det, at en høj gennemsnitlig kødprocent også er korreleret med en mindre forskel i kødprocent mellem so- og galtgrise.

Figur 2. Sammenhæng mellem besætningens gennemsnitlige kødprocent ved lige mange so & galtgrise og kødprocentforskellen mellem so og galtgrise opad y-aksen

Ekstra værdi kødprocent ved specialgrise

UK-Specialgrise skal have en kødprocent på >= 58 % for at opnå UK-kvalitetstillæg, som er på 0,3 kr./kg. For Økologi- og Frilandsgrise er kravet kun, at kødprocenten skal være >=56,5 % for at opnå kvalitetstillæg. Kvalitetstillægget 3,5 kr./kg for økologiske grise og 4,95 kr./kg for Frilandsgrise. Det er ekstra tillæg, som kun kan opnås, hvis grisene har en slagtevægt indenfor bestemte intervaller og samtidigt har en kødprocent som er lig med eller større end det anviste krav.

Tabel 11. Tabellen beregner % som opnår en kødprocent >= 58 eller 56,5 %, samt forudsætninger for antaget kødprocent sogrise og galtgrise ud fra målinger og simulerede output

Gns. kødprocent	Forskel køn	Galtgrise	Sogrise	Spredning galtgrise	Spredning sogrise	% >= 58 i kødprocent	% >= 56,5 i kødprocent
56,0	2,72	54,6	57,4	3,60	3,00	29,5	45,8
56,5	2,62	55,2	57,8	3,48	2,92	34,2	51,3
57,0	2,52	55,7	58,3	3,37	2,83	39,4	57,2
57,5	2,42	56,3	58,7	3,26	2,75	45,1	63,2
58,0	2,31	56,8	59,2	3,14	2,67	51,2	69,2
58,5	2,21	57,4	59,6	3,03	2,59	57,7	75,1
59,0	2,11	57,9	60,1	2,91	2,50	64,3	80,6
59,5	2,00	58,5	60,5	2,80	2,42	71,0	85,7
60,0	1,90	59,0	61,0	2,68	2,34	77,4	90,0
60,5	1,80	59,6	61,4	2,57	2,26	83,4	93,6
61,0	1,70	60,2	61,8	2,45	2,17	88,6	96,2
61,5	1,59	60,7	62,3	2,34	2,09	92,8	98,1
62,0	1,49	61,3	62,7	2,22	2,01	96,0	99,1
62,5	1,39	61,8	63,2	2,11	1,93	98,0	99,7

Tabel 12. En samlet gennemsnitlig kødprocent og specialgris afregning for UK, Økologi og friland, som funktion af gennemsnitlig kødprocent og kravet for at opnå kvalitetstillæg

Gns. kødprocent	Kødprocent afregning i kr./kg pr. kg	UK-tillæg gns. kr./kg	Økologi gns. kr./kg	Friland gns. kr./kg
56,0	-0,85	-0,76	0,75	1,41
56,5	-0,75	-0,65	1,05	1,79
57,0	-0,65	-0,54	1,35	2,18
57,5	-0,56	-0,43	1,65	2,57
58,0	-0,47	-0,32	1,95	2,95
58,5	-0,39	-0,22	2,24	3,33
59,0	-0,31	-0,12	2,51	3,68
59,5	-0,23	-0,02	2,76	4,01
60,0	-0,16	0,07	2,99	4,29
60,5	-0,10	0,15	3,18	4,54
61,0	-0,03	0,23	3,33	4,73
61,5	0,03	0,30	3,46	4,88
62,0	0,08	0,37	3,55	4,99
62,5	0,13	0,42	3,62	5,06

Tabel 12 er brugt i tabel 13 til at beregne værdien for en specialgris-besætning ved at øge kødprocenten fra 59 til 60 i kødprocent, når der samtidigt indregnes flere grise som opnår kvalitetstillæg.

Tabel 13. Gennemsnitlig øget værditilvækst ved en hævning af kødprocent fra 59 til 60 i kødprocent, når der også tages højde for øget godkendelsesprocent. Slagtevægt er sat til 86 kg i beregningerne

	Kødprocent afregning i kr./kg	UK Gns.	Økologi Gns.	Friland Gns.
Fra 59 til 60 i gns. kødprocent	0,15	0,19	0,48	0,61
Øget gns. værdi i kr./slagtegris	12,6	16,0	40,9	52,6
Øget gns. afregning i kr./kg		0,19	0,48	0,61

Værdifastsætning af sogrise og galtgrise

Den historiske udvikling i udstyr til måling af kødprocent gør, at kun nyere forsøg kan bruges som grundlag som forskel i kødprocent mellem so- og galtgrise

Forskellen mellem so- og galtgrise i produktivitet er ganget igennem med økonomiske enhedsværdier fra slagtegrisetabellen ved en notering på 9,88 kr./kg og foderpris på 1,50 kr./FEsv baseret på nyere forsøg fra SEGES Svineproduktion. Alle forsøg vist i tabel 14 er med AutoFOM 3-udstyr på slagteristedet.

Tabel 14. Produktivitet og økonomisk forskel mellem so- og galtgrise i DB/slagtegris, når daglig tilvækst omregnes til værdi pr. gris

Fodermetode og type	Forskel daglig tilvækst	FEsv/kg	Kødpct.	Korrektion tilvækst kr./gris	Korrektion FEsv/kg tilvækst kr./gris	Korrektion kødpct. kr./gris	Økonomisk tab galtgrise kr./gris
Vådfoder*	29	0,09	-1,30	3,25	-12,42	-14,30	-23,5
Tørfoder*	42	0,14	-1,60	4,70	-19,32	-17,60	-32,2
Restriktiv vådfodring**	-27	0,10	-0,80	-3,02	-13,80	-8,80	-25,6
Semi ad lib vådfodring**	-27	0,09	-0,80	-3,02	-12,42	-8,80	-24,2
Pelleteret tørfoder ad lib**	32	0,17	-1,80	3,58	-23,46	-19,80	-39,7

* Meddelelse nr. 984, SEGES Videncenter for Svineproduktion, 2013

** Meddelelse nr. 1023, SEGES Videncenter for Svineproduktion, 2015

Da der er skjulte omkostninger i sig selv ved restriktiv vådfodring, baseres vejledende smågrisepriskorrektion som følge af fordeling af galt-/sogrise sig på gennemsnittet af tørfoder-resultater. Vejledende priskorrektion er +/- 0,36 kr. smågris pr. procent under eller over 50 % galtgrise, som angiver normalen. Ved 100 % galtgrise minus 50 % normal galtgrise fås 50 x -0,36 kr./procentpoint svarende til -18 kr./smågrisepriskorrektion ved køb af 100 % galtgrise. I tabel 15 er der vist forskellige smågrisepriskorrektioner som følge af forskellige niveauer af galtgriseandel på et købt smågrisehold.

Tabel 15. Vejledende priskorrektion af smågrisepris som følge af kønsfordeling på indkøbte grise

% grise af slagtede som er galtgrise	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	0
Tørfodring	-18,0	-14,4	-10,8	-7,2	-3,6	0,0	3,6	7,2	10,8	14,4	18,0

* Formel: (Procentandel galtgrise – 50) *0,36 kr./procentpoint

Udvikling i kødprocent og forskel mellem so- og galtgrise

Den gennemsnitlige kødprocent har været svagt stigende i perioden 2004-2017. Reelt er fremgangen større, fordi også slagtevægten er steget i perioden med cirka 8 kg, hvilket normalt påvirker kødprocenten negativt med mellem 0,6-0,8 kødprocentpoint.

Tabel 16. Kødprocent på so- og galtgrise 2004-2017 samt forskel. Hangrise steg 1,3 i kødprocentenheder fra 3. oktober 2016 på grund af mere reel klassificering. Springet på små 1 kødprocentenheder fra 2016 til 2017, skyldes denne ændring

År	Sogrise	Galtgrise	Gns. kødprocent	Forskel i kødpct. sogrise-galtgrise	Hangrise
2004	60,84	59,25	60,05	1,59	60,95
2005	60,88	59,35	60,12	1,53	61,15
2006	61,02	59,52	60,27	1,50	61,16
2007	61,05	59,56	60,31	1,49	61,13
2008	61,07	59,61	60,34	1,46	60,98
2009	60,87	59,51	60,19	1,36	60,90
2010	60,81	59,51	60,16	1,30	60,75
2011	60,97	59,71	60,34	1,26	60,80
2012	60,97	59,72	60,35	1,25	60,81
2013	60,99	59,47	60,23	1,52	60,92
2014	61,03	59,40	60,22	1,63	60,92
2015	61,16	59,59	60,38	1,57	60,94
2016	61,38	59,70	60,54	1,68	61,49
2017	61,42	59,73	60,58	1,69	62,42

Forklaringer på historisk udvikling i kødprocentforskel for so- og galtgrise samt hangris-kødprocent

En årsag til udviklingen i tabel 15 er den løbende udskiftning af klassificeringsudstyr på slagteristederne i Danmark.

I tabel 17 er der i note ud for årstal vist forklaringer, som delvist eller helt forklarer det pågældende års udvikling. Kun hovedændringer i klassificeringsudstyr er nævnt, da slagteristeder i Danmark ikke nødvendigvis skifter udstyr samtidigt.

Tabel 17. Årstabel som viser afgørende faktorer for forskel I kødprocent mellem sogrise og galtgrise

År	Forklarende faktorer på udviklingen de enkelte år
2009	Ny kødprocentligninger fra den 2. marts 2009. De nye ligninger sænker kødprocentforskel mellem so- og galtgrise (alt andet lige).
2011	2 slagterier tager AF1 udstyr I brug. AF1 udstyr giver en kødprocentforskel mellem so- og galtgrise på cirka 1,17 enheder. Historisk lav forskel mellem so- og galtgrises kødprocent i 2011-2012.
2012	AF3 udstyr godkendes og tages i brug på nogle slagterier. AF3 udstyr giver en kødprocentforskel mellem so- & galtgrise på cirka 1,8 enheder.
2015	Ny kødprocentafregning hos Danish Crown øger fokus på kødprocent i besætningerne, hvilket nok giver et lille fald i forskellen i kødprocent på so- og galtgrise via højere tilstræbt kødprocent via management.
2016	Alle slagterier undtagen et har AF3 udstyr. Prognose cirka 1,8 i kødprocentforskel mellem sogrise og galtgrise. Fra 3. oktober 2016 er kødprocenten for hangrise korrigeret med 1,3 % (absolut)
2017	Da øget kødprocent hangrise var indfaset med effekt på cirka 0,39 kødprocentenheder allerede i 2016, var forventningen en stigning på cirka 0,91 kødprocentenheder for hangrise 2017 i forhold til 2016. Stigningen blev på 0,93 kødprocentenheder fra 2016 til 2017

Kilde: Egne beregninger og klassificeringskontrollen

SEGES

Tlf.: 33 39 45 00
svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.
SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.